

Scrioare Duhovnicească

MITROPOLIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ
PENTRU GERMANIA, EUROPA CENTRALĂ ȘI DE NORD

Anul XIII, NR. 4 (145) / 2009   BULETIN DE INFORMAȚII   APRIL. 2009

Puterea credinței*

«Doamne al Puterilor fi cu noi...»
(din cântările Paverceniței mari)

P.C. Părinți și iubiți credincioși,

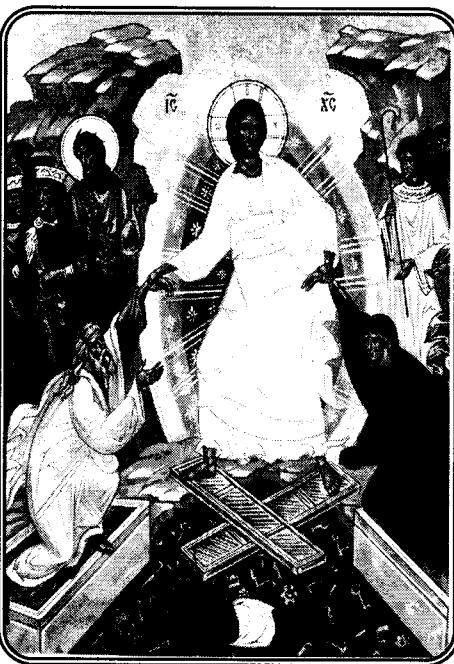
Hristos a înviat!

După Postul de 40 de zile și Săptămâna Sf. Patimi în care ne-am străduit fiecare să ne curățim sufletul în Sfânta Taină a Spovedaniei, prin rugăciune înmulțită și înfrânare de la mâncare și băutură, primim astăzi răspăata osteneilor noastre prin bucuria negrăită, pe care o trăim împreună cu întreaga făptură, a Învierii Domnului, Praznicul luminii și al înnoirii vieții. Bisericile noastre strălucesc de lumenă Învierii care se revarsă din sufletele credincioșilor prin cântarea de biruință: «Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din morminte viață dăruindu-le»! Lumânările pe care le aprindem în noaptea de Paști, ca și în duminici și sărbători la biserică, sunt nu numai ofrandă bineplăcută lui Dumnezeu, ci și expresie a credinței noastre în Înviera Domnului care înseamnă biruință luminii asupra întunericului, a vieții asupra morții, a binelui asupra răului. **Cine crede că Înviera Domnului nu este doar un fapt istoric trecut, ci izvor permanent de viață, de bucurie, de lumină și de putere, aceea se împărtășește, prin Biserică, în modul cel mai real de toate aceste daruri ale Învierii, cu alte cuvinte, biruiește ca și Hristos orice ispătă și orice răutate care-i încearcă viața.**

Înviera Domnului este temelia credinței noastre și totodată țelul ei. Căci «dacă Hristos n-a înviat zadarnică este credința noastră», zice Sf. Ap. Pavel (I Cor 15, 17). Iar țelul credinței este unirea cu Hristos Cel Înviat încă de aici de pe pământ prin biruirea păcatului și dobândirea vir-

tuților, adică a deprinderilor bune prin care ne asemănam cu Hristos.

Este adevărat că aici pe pământ, Înviera Domnului este umbrită de forțele întunericului, de lipsa de credință și de veșnică alergare după bani și după lucrurile lumii acesteia, prin împlinirea poftelor și plăcerilor, adeseori vinovate. Din pricina păcatelor și a patimilor în care petrecem mulți dintre noi, nu ne putem bucura

**Hristos a înviat din morți,
cu moartea pe moarte
călcând, și celor din mor-
minte, viață dăruindu-le!**

din plin de darurile Învierii. Între acestea aș aminti aici pe cele de care avem cea mai mare nevoie: **curajul în lupta cu păcatul și cu greutățile vieții, echilibrul sufletesc și pacea inimii.**

Iubiți credincioși,

Trăim într-o societate în care bolile

de tot felul, dar mai ales cele psihice care sunt boli sufletești: depresiile, neîncrederea și suspiciunea față de semeni, lipsa de curaj, frica zilei de mâine și altele asemenea se înmulțesc tot mai mult, atingând o mare parte a oamenilor de astăzi. Ele reflectă de fapt starea morală a unei societăți care l-a exclus pe Dumnezeu din viața ei pentru a fi, chipurile, liberă. Ca și cum Dumnezeu ne-ar îngădăi libertatea! Experiența tristă de toate zilele ne arată însă că libertatea fără Dumnezeu înseamnă mai degrabă sclavie, iar o societate fără legi morale degenerază până la dispariție. **Să ne gândim numai la flagelul abortului și al împiedicării nașterii de copii, păcate deosebit de grave, care duc la diminuarea drastică a populației. După calculul sociologilor, în 8-10 generații, creștinii în Europa vor fi o mică minoritate!**

Criza economică actuală, generatoare de șomaj și de nesiguranță a locului de muncă, criza familiei cu atâtea drame care conduc adesea la divorț, problemele de sănătate și alte numeroase încercări îi fac pe mulți semeni ai noștri să-și piardă optimismul și curajul de a lupta până la capăt și să-și caute refugiu în alcool, în droguri sau în alte patimi care distrug, încetul cu încetul, atât sufletul cât și trupul. Aceștia uită că singura scăpare adevărată este în Dumnezeu, în Mântuitorul Iisus Hristos înviat, biruitorul morții sub toate formele ei. **Căci toate încercările vieții, toate patimirile noastre sunt manifestări ale morții din care ne-a izbăvit Domnul și ne izbăvește de fiecare dată când strigăm din inimă după ajutorul Lui.** Chiar dacă, uneori, necazurile vieții pot fi atât de mari încât să ni se pară că depășesc puterea de a le sta împotriva, totuși, cel ce crede cu adevărat, știe că în lupta cu greutățile vieții nu este niciodată singur, ci împreună cu

Hristos, Care înainte de a se înălța la Cer a zis: «*lată Eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacurilor*» (Matei 28, 20). Credinciosul adevărat știe, de asemenea, că «*credința mută munții*» (cf. Matei 17, 20) și că «*toate sunt cu puțință celui ce crede*» (Marcu 9, 23). De aceea repetă mereu împreună cu Apostolul Pavel: «*Toate le pot în Hristos care mă întărește*» (Filip. 4, 13). Trebuie să fim cu toții încredințați că Dumnezeu nu îngăduie să vină asupra nimănui ispite mai presus de puterea lui de a le sta împotrivă cu ajutorul Lui. Sfântul Apostol Pavel ne asigură, zicând: «... credincios este Dumnezeu, care nu va îngădui ca să fiți ispiți mai mult decât puteți, ci odată cu ispita va aduce și scăparea din ea, ca să puteți răbdă». **Numai că în ispite și în încercări trebuie să strigăm neîncetat după ajutorul lui Dumnezeu, să ne căim pentru păcatele săvârșite și să ne întoarcem cu adevărat la calea cea bună care este calea Bisericii prin participarea regulată la Sfânta Liturghie, prin spovedanie și împărtășirea cu Sfințele Taine, cu Trupul și Sângere Domnului.** Iată două exemple de rugăciune în necaz pe care ni le oferă Biserica: «*Dintru adâncuri strig către Tine, Doamne! Doamne, auzi glasul meu. Fie urechile Tale cu luare aminte la glasul rugăciunii mele*» (Psalm 129, 1-2). «*Doamne al Puterilor fi cu noi, că pe altul afară de Tine ajutor întru necazuri nu avem, Doamne al Puterilor miluiește-ne pe noi*» (din slujba Pavecerniței mari).

Este important, de asemenea, ca în ispite și în cercări să nu ne pierdem echilibrul sufletesc, adică stăpânirea de sine și calmul. Să nu ne manifestăm niciodată sub impulsul patimii, vorbind ce nu se cuvine și supărând pe semenii noștri, ci dimpotrivă să avem în mintea și inima noastră chipul Domnului Hristos care «*ocărât fiind, nu răspundeau cu ocară, dat la chinuri, nu amenință, ci se lăsa în știrea Celui ce judecă cu dreptate*» (I Petru 2, 23). Ce lucru mare este **să ne lăsăm mereu în viața lui Dumnezeu,**

(continuare din numărul trecut)

Cât de des trebuie sau ar fi bine să se spovedească un creștin?

Eu cred că trebuie să ne spovedim cât mai des cu puțință. Monahii se spovedesc săptămânal, dacă nu zilnic. Credincioșii mireni ar trebui să se spove-

mulțumindu-l și pentru cele bune și pentru cele rele, căci toate vin de la El: cele bune ca dar al Său, iar cele rele ca certare pentru păcatele noastre. Să ne aducem mereu aminte de dreptul Iov care în toate încercările vieții zicea: «*Domnul a dat, Domnul a luat, fie numele Domnului binecuvântat!*» (iov 1, 21).

Dacă în încercări și suferințe nu ne tulburăm, ci dimpotrivă ne păstrăm echilibrul sufletesc și calmul și ne încredințăm cu totul voii sfinte a lui Dumnezeu, înseamnă că am ajuns la pacea inimii, care este fără îndoială cel mai mare dar al lui Dumnezeu pentru omul trăitor într-o lume atât de agitată ca lumea noastră. Iar din pacea inimii izvorăsc neîncetat blândețea, bunătatea, puterea de iertare și dragostea pentru oameni și pentru toată creația lui Dumnezeu.

Numai omul care a ajuns la pacea inimii ca dar al lui Dumnezeu, dar și ca rod al angajării sale în credință și asceză se poate bucura cu adevărat de viață și de tot ceea ce există. **Cel care are pace în sufletul său vede întotdeauna, mai întâi, partea pozitivă a fiecarui om și a fiecărei întâmplări din viață sa și are multă înțelegere față de nepuținete și slabiciunile oamenilor.** El se bucură de frumusețea creației, de binele care se realizează cu trudă de mulți oameni și încearcă să înmulțească și el binele în jurul său. El crede cu tărie în biruința binelui și nu se lasă pradă gândurilor rele și deznașejdii. Credinciosul care se bucură de pacea inimii, răspânدهște pacea din sufletul său la semenii săi care simt prezența lui ca o adevărată binecuvântare pentru ei. «*Câștigă-ți pacea sufletului și mii de oameni se vor mântui în jurul tău*», zice Sfântul Serafim de Sarov. Din păcate astfel de oameni sunt tot mai puțini, nu pentru că Dumnezeu și-ar fi retras harul, ci pentru că foarte puțini sunt aceia care au o credință tare, care se roagă mult, care postesc și duc o viață curată.

Astăzi când cerul și pământul se bu-

cură de Învierea Domnului «*să ne luminiăm cu prăznuirea, și unul pe altul să ne îmbrățișăm. Să zicem fraților și celor ce ne urăsc pe noi; să iertăm toate pentru Înviere*», cum ne îndeamnă cântarea bisericăescă din aceste zile de mare Praznic. Pentru că numai împăcați unii cu alții ne putem ruga cu rugăciune bine primită de Dumnezeu și ne putem bucura de darurile Învierii. **Să încercăm de astăzi înainte să ne înnoim viața, apropiindu-ne și mai mult de Dumnezeu, rugându-ne zilnic mai mult decât ne-am rugat până acum, poftind regulat, miercurea și vinerea și, mai ales, participând la Sfânta Liturghie în fiecare duminică.** Numai aşa vom experimenta în viață de zi cu zi cum Dumnezeu ne înmulțește curajul în lupta cu ispitele și necazurile, ne dăruiește echilibrul sufletesc și pacea inimii.

Îl rog pe Mântuitorul Iisus Hristos înviat din morți să vă dăruiască tuturor să petrecreți aceste zile de sărbătoare cu pace și bucurie alături de cei dragi, să vă dăruiască sănătate și spor în tot lucrul bun, să vă binecuvânteze copiii și pe toți cei din familie.

În încheiere, aş dori să vă fac părtași bucuriei Preacucernicilor preoți și credincioșilor din Salzburg și Viena care vor avea în mijlocul lor pe Preafericul Părinte Patriarch DANIEL, în zilele de 13 și 14 iunie 2009, pentru sfîntirea bisericilor pe care le-au construit cu multă rugăciune și jertfă.

Asigurându-vă de rugăciunea mea fierbinte către Domnul Cel înviat, Vă adresez încă odată salutul pascal: Hristos a înviat! și Vă urez tuturor Sărbători fericite !

Al vostru de tot binele doritor și rugător fierbinte către Domnul,

+ Serafim

Arhiepiscop și Mitropolit

* Pastorală la Învierea Domnului 2009

*Spovedania în viața duhovnicească **

dească lunar pentru a se putea împărtăși în fiecare duminică. Dacă, bineînteles nu au păcate de moarte. Nu trebuie să privim spovedania ca pe o necesitate absolută pentru a ne putea împărtăși. În fond, la spovedanie se spun păcatele mari care ne despart de

Biserică. Așa a apărut spovedania în viața Bisericii, și anume din nevoie de a-i împăca cu Biserica pe cei ce datorită unor păcate grele cădeau din har, se despărțeau de Biserică. În primele veacuri mergeau la spovediță doar cei care săvârșeau păcate grele, foarte grave.

Păcate de moarte.

Da, păcate de moarte. Si anume, în primul rând, păcatul lepădării de Hristos. Pe timpul persecuțiilor, unii creștini se lepădau de Hristos, (cum s-au lepădat la noi foarte mulți pe timpul comunismului) ca să-și salveze viața. Aceștia se lepădau implicit de Biserică pentru că Biserica este una cu Hristos. Cei care se întorceau la Biserică, făceau mai întâi o penitență publică, se mărturiseau în fața obștii, a comunității din care au făcut parte și erau opriți de la Sfânta Împărtășanie pentru mai mulți ani. La fel, cei care ucideau, inclusiv cei care făceau avorturi, cei care desfrânau, cei care asupreau pe văduve, pe orfani sau cei care furau din munca cuiva. Acestea erau păcatele mari: lepădarea de Hristos, adulterul și desfrânarea, crima, inclusiv avortul, asuprarea semenilor, ura (cearta, ținerea de minte a răului) și furul care cereau neapărat spovedania pentru că prin aceste păcate credinciosul cade din starea de har și de membru al Bisericii și trebuie să se împace din nou cu Biserica prin Taina Spovedaniei. Astăzi s-ar mai adăuga la aceste păcate mari și beția ca și folosirea mijloacelor de a împiedica nașterea de copii, care altădată erau foarte rare. Trebuie să știm că medicamentele anticoncepționale sunt abortive, ele nu împiedică zămisirea, ci imediat după concepție omoară viața nou apărută.

De altfel, duhovnicul, la sfârșitul spovedaniei, chiar și spune: împacă-l și unește-l pe el cu Sfânta Ta Biserică.

Aceasta este rugăciunea pe care o citește preotul ca împăcare, ca repunere în starea de har sau de membru deplin al Bisericii, stare care se pierde prin păcatele mari, de moarte. Pentru păcatele mici, nu era nevoie, la început, de spovedanie, ci acestea se mărturiseau duhovnicului într-o conversație cu el. Mai târziu, Taina Spovedaniei s-a extins la toate păcatele, mari și mici. Dar încă odată, de Taina Mărturisirii în primul rând păcatele de moarte, prin care cădem din starea de har sau de membrii ai Bisericii. Această stare nu se poate recăstiga decât prin spovedanie. Păcatele mici, cum am spus, nu se spovedeau în vechime; astăzi le mărturisim și pe acestea duhovnicului nostru, dar ele nu ne opresc de la Sfânta Împărtășanie. Aceste păcate se iartă prin împărtășirea cu Sfințele Taine care se dau tocmai «spre iertarea păcatelor și spre viața de veci». Ceea ce este foarte important este ca spovedania să se facă cu umilință și cu părere de rău, ca și cu hotărârea de a

nu mai repeta păcatele mărturisite. În rugăciunea dinainte de spovedanie, spunem lui Dumnezeu hotărârea de a nu mai păcătui, zicând: «socotesc mai bine moartea decât să mă mai întorc la unul din păcatele mărturisite». Numai aşa lucrează Harul și primim iertarea, respectiv ușurarea conștiinței. Iar semnul iertării cu adevărat este acela că nu mai repetăm păcatul; mai mult, nici măcar nu ne mai aducem aminte de el. Păcatul a fost cu totul șters din sufletul nostru.

Deja simte omul ușurarea conștiinței.

Într-adevăr! De aceea trebuie să ne spovedim imediat după ce am săvârșit nu păcat mare. Să nu așteptăm să vină Postul Sfintelor Paști! Consecințele păcatului mărturisit imediat pot fi limitate la maximum. Dacă amânăm spovedania, vom repeta mai ușor păcatul până când el devine patimă, adică va pune stăpânire cu totul pe noi, ne va transforma în sclavi. Iar de patimă nu putem scăpa ușor. În cazul păcatelor mici, conștiința se poate ușura chiar și atunci când le «mărturisim» unui semen al nostru credincios, imediat după ce am săvârșit, preotul nefiind la îndemână. «Mărturisiti-vă unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați». Este și aceasta o descărcare a conștiinței.

Există totuși o diferență esențială între această mărturisire, cum spuneați, unii altora, și spovedania la preot.

Desigur că nu pot spune semenului meu că am desfrânat sau am ucis și cu aceasta să-mi ușurez conștiința. Absolut nu! Aceasta ar fi o logică sectară. Chiar dacă spun prietenului meu credincios ca și mine păcatele grave pe care le-am făcut, aceasta nu înseamnă că am primit iertare. Iertarea n-o poate da decât preotul duhovnic. În Grecia, la mănăstirile de maici, stareța primește «mărturisirea» maicilor, în sensul că acestea își mărturisesc gândurile și chiar păcatele pentru a primi îndrumare duhovnicească în lupta cu ispите. Desigur că prin această mărturisire nu se primește iertarea păcatelor, ci doar ajutor în strădania neîncestată pentru despătimire și dobândirea virtuților. Iertarea n-o poate da decât duhovnicul.

Deși, iertați-mă, se întâmplă, mai ales în rândul tinerilor, ca să se laude cu păcatele trupești, deci nu cu gândul de pocăință.

Repet, orice mărturisire a păcatelor, mari sau mici, chiar și în față unui prie-

ten, presupune căință, părere de rău, durere pentru păcatul săvârșit. Dacă-i spun fratelui meu greșelile, o fac cu părere de rău și din dorința de a se ruga pentru mine. Căci, în fond, de aceea spun celui în care am încredere greșelile pentru ca el să se roage pentru mine. Numai atunci voi simți o ușurare, dar dacă mă laud cu păcatul, înseamnă că mă încarc și mai mult cu povara lui, ba chiar săvârșesc un păcat și mai mare.

Deci, păcatele mari trebuie neapărat mărturisite la duhovnic, cât mai repede cu putință. Pentru ele vom primi un canon de pocăință, care poate însemna și oprirea de la Sf. Împărtășanie pentru o vreme. Păcatele mai mici, le mărturisim o dată sau de două ori pe lună, dar ne putem împărtăși la fiecare Sf. Liturghie, cu simpla binecuvântare a preotului. Să știți că lucrul acesta se face în Grecia și în Rusia în mod curent. Adică toți credincioșii care nu au păcate de moarte, deci nu se află sub canonul opririi de la Sf. Taine, se împărtășesc regulat.

De altfel, cum ați spus, împărtășania o primim și spre iertarea păcatelor.

Tocmai de aceea nu trebuie să legăm neapărat împărtășirea de spovedanie. Căci păcatele mici se iartă și prin împărtășirea cu Sf. Taine. Dar trebuie să dorim împărtășirea cât mai deasă, chiar regulată, adică de fiecare dată când participăm la Sf. Liturghie. Deci de fiecare dată, înainte de Sf. Liturghie, ne ducem la părintele și-i spunem: «Părinte, dați-mi binecuvântare ca să mă împărtășesc». Și bineînteles că preotul, cunoscând starea noastră sufletească, ne va da binecuvântare ca să ne împărtăşim. Dar ne vom spovedi cel puțin o dată în lună, chiar dacă nu am săvârșit păcate mari, ci doar păcate mici pe care nimeni nu le poate evita, oricât de credincios ar fi.

Din știință și din neștiință.

Da, din știință, din neștiință, cu voie și fără de voie... Si ca să avem conștiința împăcată că ne-am mărturisit păcatele în fața duhovnicului, că am primit prin rugăciune dezlegarea și iertarea. Deci, încă o dată, să nu legăm împărtășirea neapărat de spovedanie; să știm că spovedania este absolut necesară imediat după ce am săvârșit un păcat de moarte, pe când în cazul celorlalte păcate nu este nevoie neapărat de spovedanie imediat după ce le-ai săvârșit. Pentru aceste păcate ne vom spovedi lunar. Așa trebuie să găsim un echilibru în viața duhovnicească a credincioșilor noștri și atunci vom avea la împărtășit din trei - patru sute de credincioși căți vin dumि-

